

Σύνδρομο του ανώτερου αναπνευστικού της γάτας

Εξειδικευμένα μαθήματα παθολογίας της γάτας

Μανώλης Κ. Χατζής, DVM, PhD
Μεταδιδακτορικός διδάσκων
Παθολογική Κλινική, Τμήμα Κτηνιατρικής,
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

1

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ

Πρωτογενή αίτια

- Ερπητοϊός / ιός λοιμώδους ρινοτραχειίτιδας (FHV)
- Καλυκοϊός (FCV)

Δευτερογενή αίτια

- *Bordetella bronchiseptica*
- *Chlamydophila felis*
- *Mycoplasma* spp. – *Mycoplasma felis*
- Άλλοι ιοί και βακτήρια

2

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ

Σημείο κλειδί

Περίπου το 90% των γατών με το σύνδρομο αυτό είναι μολυσμένες είτε με τον ερπητοϊό ή/και τον καλυκοϊό

3

ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

Οξεία μορφή

- Εμφάνιση συμπτωμάτων < 10 ημέρες μετά τη μόλυνση
 - Πυρετός
 - Ανορεξία
 - Αφυδάτωση
 - Ορώδες ή βλεννοπυώδες ρινικό έκκριμα, οφθαλμικό έκκριμα με ή χωρίς επιπεφυκίτιδα
 - Πταρμός
 - Επίσταξη (σπανιότερα)

4

ΕΡΠΗΤΟΪΟΣ

Κλινική εικόνα

- Έλκη στον κερατοειδή χιτώνα
- Αποβολές
- Αιφνίδιος θάνατος των νεογνών

5

ΚΑΛΥΚΟΪΟΣ

Κλινική εικόνα

- Έλκη στη γλώσσα
- Διάμεση πνευμονία
- Πολυαρθρίτιδα
- Σπάνια στελέχη του καλυκοϊού
 - Αγγειίτιδα με οίδημα προσώπου και στα άκρα \Rightarrow εστιακή νέκρωση
 - Υψηλότερα ποσοστά θνησιμότητας

6

BORDETELLA BRONCHISEPTICA

Κλινική εικόνα

- Βήχας
- Πνευμονία
 - Κυρίως σε γάτες νεαρής ηλικίας

7

ΔΙΑΓΝΩΣΗ

Οξεία μορφή

- Ιστορικό
- Συμβατή κλινική εικόνα
- PCR για ανίχνευση ιών και βακτηρίων
- Καλλιέργεια για βακτήρια

8

ΔΙΑΓΝΩΣΗ

Οξεία μορφή

- Ιστορικό
- Συμβατή κλινική εικόνα
- ~~PCR για ανίχνευση ιών και βακτηρίων~~
- ~~Καλλιέργεια για βακτήρια~~

9

ΔΙΑΓΝΩΣΗ

Ιστορικό

- Αναλυτικό ιστορικό εμβολιακού προγράμματος
- Επαφή – συμβίωση με άλλα ζώα
 - Πιθανά με παρόμοια συμπτωματολογία
- Περιβάλλον διαβίωσης
 - Πρόσφατες αλλαγές, συνθήκες διαβίωσης (σπίτι, καταφύγιο)
- Καταστάσεις που οδηγούν σε αύξηση των επιπέδων στρες

10

ΔΙΑΓΝΩΣΗ

Κλινική εξέταση

- Προσεκτική εξέταση κεφαλής
 - Οφθαλμοί, στοματική κοιλότητα, αυτιά
- Έλεγχος συμμετρίας προσώπου και για πιθανό πόνο κατά τη ψηλάφηση
 - Ασυμμετρία: νεοπλασία, μυκητιακή ρινίτιδα, χρόνια παραρρινοκολπίτιδα
 - Πόνος κατά τη ψηλάφηση: νεοπλασία, μυκητιακή και χρόνια ρινίτιδα, οδοντικά προβλήματα, ξένα σώματα
- Προσεκτική ακρόαση του θώρακα
 - Έλεγχος για πιθανά ευρήματα από το κατώτερο αναπνευστικό

11

ΔΙΑΓΝΩΣΗ

Εργαστηριακές – διαγνωστικές εξετάσεις

- Οποσδήποτε έλεγχος για FeLV / FIV
 - Δυσμενέστερη πρόγνωση σε ορολογικά θετικές γάτες
- PCR για ανίχνευση ιών και βακτηρίων
 - Λήψη υλικού με αποστειρωμένους βαμβακοφόρους στείλεους
 - Ρινικές κοιλότητες, επιπεφυκότας, φάρυγγας
 - Ιστοτεμάχια από τις παραπάνω περιοχές για καλύτερα αποτελέσματα

12

ΔΙΑΓΝΩΣΗ

Λήψη υλικού από ρινικές κοιλότητες για καλλιέργεια

- Δε συστήνεται
 - Τα ίδια βακτήρια απομονώνονται τόσο από υγιείς όσο και από ασθενείς γάτες
 - Φυσιολογική χλωρίδα του μικροβιώματος του αναπνευστικού
- Αποτυχία καλλιέργειας κάποιων βακτηρίων στα συνήθη υποστρώματα
 - *Bordetella* spp., *Chlamydia* spp., *Mycoplasma* spp.

13

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΟΞΕΙΑΣ ΜΟΡΦΗΣ

Υποστηρικτική θεραπεία

- Οροθεραπεία και διατροφική υποστήριξη
- Τακτική μηχανική απομάκρυνση των ρινικών και οφθαλμικών εκκρίσεων
- Χρήση νεφελοποιητών ιδανικά 2-3 φορές την ημέρα
- Αποσυμφορητικά σε περίπτωση έντονης ρινικής συμφόρησης
 - Φαινυλεφρίνη 0,25% ή οξυμεταζολίνη 0,025%
 - Μια σταγόνα σε κάθε ρουθούνι κάθε 24 ώρες x 3 ημέρες
 - Κίνδυνος αντιδραστικής ρινικής συμφόρησης (αναμονή τουλάχιστον 3 ημέρες πριν την έναρξη νέου κύκλου θεραπείας)

14

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΟΞΕΙΑΣ ΜΟΡΦΗΣ

Αντιβιοθεραπεία

- Δεν απαιτείται πάντα από την αρχή
 - Μερικές γάτες με βλεννοπυώδες ρινικό έκκριμα και φυσιολογική όρεξη εμφανίζουν σημαντική βελτίωση των συμπτωμάτων μετά από 7-10 ημέρες
- Χορήγηση αντιβιοτικού όταν
 - Σοβαρή αμετάβλητη συμπτωματολογία και μετά από 10 ημέρες
 - Ανορεξία, πυρετός και λήθαργος
 - Δοξυκυκλίνη σε δόση 10mg/kg κάθε 24 ώρες για 7-10 ημέρες
 - Αμοξυκιλλίνη/κλαβουλανικό οξύ σε δόση 20mg/kg κάθε 12 ώρες για 7-10 μέρες

15

ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

Χρόνια μορφή

- Διαλείπουσα συμπτωματολογία
- Χρόνια ρινίτιδα / παραρρινοκολπίτιδα
 - Πιθανά ασυμμετρία προσώπου, πόνος κατά τη ψηλάφηση
- Ίδια συμπτώματα με την οξεία μορφή με υφέσεις και εξάρσεις
 - Κυρίως σε περιόδους ανοσοκαταστολής ή/και αυξημένων επιπέδων στρες

16

ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

Χρόνια μορφή

- Μόνιμα συμπτώματα
 - Ιστορικό συμπτωμάτων ανώτερου αναπνευστικού σε μικρή ηλικία
- Συχνότερα ορώδες/βλεννοπυώδες ρινικό έκκριμα
 - Ετερόπλευρα ή αμφοτερόπλευρα
- Μπορεί να συνυπάρχει πταρμός και θορυβώδης αναπνοή (συριγμός)
- Ανορεξία
 - Απώλεια οσφρητικής ικανότητας, ποικίλου βαθμού δύσπνοια, πυρετός

17

ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

Χρόνια μορφή

- Προσωρινή υποχώρηση συμπτωμάτων μετά από χορήγηση αντιβιοτικών

Μη αναστρέψιμη βλάβη βλεννογόνου ρινικών κοιλοτήτων και ρινικών κόγχων λόγω «χρόνιου» ερπητοϊού

Μεγαλύτερη προδιάθεση για δευτερογενείς βακτηριακές λοιμώξεις – βακτηριακή ρινίτιδα

Δυσκολότερη αντιμετώπιση

18

ΧΡΟΝΙΑ ΜΟΡΦΗ

Διαφορική διάγνωση

- Νεοπλάσματα (λέμφωμα, αδеноκαρκίνωμα)
- Μυκητιακή ρινίτιδα
- Αλλεργική ρινίτιδα
- Ξένο σώμα (συνήθως ετερόπλευρη εμφάνιση)
- Ρινοφαρυγγικοί πολύποδες
- Στοματορινικά συρίγγια και οδοντικά προβλήματα (π.χ. απόστημα)
- Τραυματισμός

19

ΧΡΟΝΙΑ ΜΟΡΦΗ

Εργαστηριακές εξετάσεις

- Αιματολογικές και βιοχημικές εξετάσεις
 - Συνήθως χωρίς ευρήματα
 - Συνήθως ευρήματα συμβατά με άλλα υποκείμενα αίτια
- Απεικονιστικές εξετάσεις
 - Ακτινογραφίες ρινικών κοιλοτήτων με ή χωρίς ακτινογραφίες θώρακα
 - Ρиноσκόπηση
 - Αξονική τομογραφία

20

ΧΡΟΝΙΑ ΜΟΡΦΗ

Ρινοσκόπηση

- Πιθανά ευρήματα
 - Ρινική συμφόρηση με υπεραιμία
 - Έντονη αγγείωση βλεννογόνου
 - Παρουσία ελκών
 - Ευθραυστότητα ιστών
 - Αυξημένη ποσότητα βλέννης
- Επιτρέπει στοχευμένη συλλογή δειγμάτων για κυτταρολογική / βιοψία

21

ΧΡΟΝΙΑ ΜΟΡΦΗ

Θεραπεία

- Υποστηρικτική θεραπεία χρόνιων συμπτωμάτων
 - Προσθήκη αντιβιοτικών ιδανικά μετά από καλλιέργεια/αντιβιογράμμα
 - Συνήθως απαιτείται χορήγηση για διάστημα 6-8 εβδομάδων
- Αντι-ικά φάρμακα
 - Φαμσικλοβίρη (Famciclovir)
 - Δοσολογία: από 62,5mg/γάτα κάθε 24 ώρες μέχρι 90mg/Kg κάθε 8 ώρες
 - Απαιτείται χορήγηση τουλάχιστον έως και 4 μήνες
- Χειρουργική αντιμετώπιση
 - Εκτομή ρινικών κόγχων και καθαρισμός χρόνιων εκκρίσεων

22